

YDELSESKATALOG

17. JULI 2020

Røde Kors' supplerende indsats i beredskabssituationer

RØDE KORS

Røde Kors i Danmark
Blegdamsvej 27
2100 København Ø

rodekors.dk

INDHOLD

1	Baggrund og formål	3
2	ydelser	5
	2.1 Psykosocial støtte – krisestøttende aktiviteter og social indsats	5
	2.2 Supplerende sundhedsindsats – samaritter og førstehjælp	6
	2.3 Praktiske opgaver og logistik	7
	2.4 Håndtering af spontanfrivillige	8
3	Retningslinjer	9
	3.1 Anmodning og alarmering	9
	3.2 Organisering og kommandostruktur	9
	3.3 Forsikringsforhold og sikkerhed for Røde Kors frivillige under indsats	9

1 BAGGRUND OG FORMÅL

Røde Kors er kendt internationalt for at yde hjælp ved krige og kriser samt ved naturkatastrofer eller andre større voldsomme hændelser. I Danmark bidrager Røde Kors ved kriser og større beredskabshændelser som supplement til de danske beredskabsmyndigheder.

Røde Kors er en frivilligbaseret organisation, hvis humanitære mandat er forankret i Danmarks ratificering af Genève Konventionerne. Genève Konventionerne understøtter Røde Kors' supplerende rolle som aktør i forbindelse med beredskabshændelser i Danmark og er funderet i 7 humanitære principper.

Den stigende risiko for terror og de hyppigere vejrligshændelser ved klimaforandringer samt det øgede behov for psykosocial indsats ved større hændelser er drivende for at øge sårbarheden i befolkningen i Danmark. Samtidig er tendensen til spontanfrivillighed øget og de ressourcer, der ligger i den form for frivillighed kræver særlig ledelse for at kunne udnyttes relevant og effektivt. Ovenstående tendenser underbygger en involvering af Røde Kors, hvis kernekompetence ligger i psykosocial indsats og organisering af frivillige udover den basale førstehjælpskompetence.

Dette ydelseskatalog har til formål at give overblik over den kapacitet som Røde Kors kan stille til rådighed for at supplere beredskabsmyndighedernes indsats under og umiddelbart efter en beredskabshændelse.

Ydelseskataloget har ligeledes til formål at informere om de forhold for, og hvordan Røde Kors kan alarmeres i forbindelse med en beredskabshændelse i Danmark.

De 7 Røde Kors principper:

- 1. Medmenneskelighed**
- 2. Upartiskhed**
- 3. Neutralitet**
- 4. Uafhængighed**
- 5. Frivillighed**
- 6. Enhed**
- 7. Almengyldighed**

Røde Kors

- **Vagttelefon,
nationalt beredskab:**

3529 9555*

**Vagttelefonen kan erstattes af eller suppleres med kontaktnummer til en udvalgt lokal Røde Kors afdeling*

RØDE KORS – YDELSESOVERSIGT OG BEREDSKAB

YDELSE	PSYKOSOCIAL STØTTE	SUNDHEDFAGLIG INDSATS – SAMARITTER OG FØRSTEHJÆLP	LOGISTIK OG SERVICE OPGAVER	MOLISERING OG ORGANISERING AF FRIVILLIGE
OPGAVE	Tryghedsskabende indsats med basal psykosocial støtte/psykisk førstehjælp og almindelig menneskelig samtale. Sikre information og mindre praktisk hjælp til berørte borgere i og omkring et indsatsområde.	Samaritter og førstehjælpsaktivitet eller anden supplerende sundhedsfaglig indsats samt plejerelaterede opgaver.	Manuelle og praktiske opgaver. Lettere forefaldende praktiske og logistiske opgaver samt transportopgaver. Uddeling af genbrugstøj og -artikler. Sortere og organisere spontane donationer til udsatte borgere samt koordinere og kommunikere ift. behov.	Inddrage, organisere og anvende spontane og ad hoc frivillige på en måde, der sikrer mest hensigtsmæssig udnyttelse af den tilgængelige ressource og ønsket om at hjælpe.
EKSEMPLER	<p>Dør-til-dør opsøgende aktiviteter</p> <p>Etablering af tryghedszone/akut-café ifm. fx evakuerings- og pårørendecenter eller på opsamlingssted for berørte. Evt. med særligt fokus på børn</p> <p>Call-center/telefonisk hotline med information og krisestøtte til borgere berørt af en hændelse</p> <p>Agil oprettelse af fx fysiske caféer eller digitale platforme for at sikre understøttende sociale fællesskaber og netværk.</p>	<p>Førstehjælpsindsats/samaritervagt i eller omkring et indsatsområde og fx på et pårørende- og evakueringscenter</p> <p>Oprettelse eller supplering på behandlerplads i forbindelse med større hændelser</p> <p>Oprettelse og drift af pop-up sundhedsklinik eller sundhedsfaglige test-centre</p> <p>Let sundhedsfaglig supervision og information til borgere gennem call-centre</p> <p>Støtte til gennemførelse af massevaccinationer eller smitteopsporing og tests</p> <p>Pleje og behandling af ekstraordinært udskrevne patienter fra sygehuse i forbindelse med katastrofer</p>	<p>Koordinering, sortering og organisering af spontandonationer fra borgere</p> <p>Uddeling af genbrugstøj- og møbler til fx genhusede personer ramt af oversvømmelse</p> <p>Serviceopgaver fx kørsel/ transportopgaver</p> <p>Støtte til forplejningsopgaver eller til organisering af forplejning til spontanfrivillige</p>	<p>Mobilisering og inddragelse af borgere fx i oversvømmelsessituationer eller andre kriser</p> <p>Opsætning og bemanning af modtagecentre eller frivilligmødepunkter</p> <p>Koordinator på indkommende opgaver og opgaueudførelse blandt borgere, der ønsker at hjælpe</p> <p>Organisering af praktisk hjælp til/mellem udsatte eller sårbare borgere</p> <p>Støtte til oprydningsopgaver med fokus på udsatte eller særligt sårbare borgere</p>

BEREDSKAB

Forventet: lokalt 1 time; 2-4 timer i hele Danmark (Bornholm 6 – 8 timer). VAGTELEFON: 3529 9555

2 YDELSER

2.1 Psykosocial støtte – krisestøttende aktiviteter og social indsats

Behov	Ekstra mandskab til at skabe medmenneskeligt nærvær og tryghed blandt berørte borgere i et indsatsområde. Behov for at udvise empati og forståelse for oplevelser og bekymringer, som berørte borgere måtte have på grund af en beredskabshændelse, og sikre opsøgende arbejde for at supplere myndighedsinformationer eller konkret støtte til afdækning af behov i og omkring indsatsområdet.
Opgave	<p>Opgaven består i en krisestøttende indsats, der indebærer basal psykosocial støtte/psykisk førstehjælp og almindelig medmenneskeligt initiativ. Nærværende samtale, omsorg og tilstedeværelse. Den supplerende indsats sigter på at skabe ro, tryghed og handlemuligheder for den enkelte i krisesituationen og søger at fremme sociale aktiviteter samt sikre information og mindre omfattende praktisk hjælp til berørte borgere i og omkring et indsatsområde. De frivillige kan være bindeled mht. information og målrettet behovsafdækning mellem borgere og myndigheder og være opsøgende i et lokalt udpeget område i situationen.</p> <p><i>Eksempler på opgavetyper:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Dør-til-dør opsøgende aktiviteter• Etablering af tryghedszone/akutcafé ifm. fx evakuerings- og pårørendecenter eller på opsamlingssted for berørte. Evt. med særligt fokus på børn• Call-center/telefonisk hotline med information og krisestøtte til borgere berørt af en hændelse• Agil oprettelse af fx fysiske caféer eller digitale platforme for at sikre understøttende sociale fællesskaber og netværk.
Mandskab	<p><i>Kompetencer:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Registreret Røde Kors frivillig, forståelse for Røde Kors' principper• Kompetence til at yde psykosocial førstehjælp/psykisk førstehjælp• Kan indsamle og videreformidle information samt afdække behov• Kan indgå under kommando og har kendskab til organisering på et skadested• Udviser fleksibilitet og servicemindedhed• Er opmærksom på særligt udsatte borgeres behov• Stor vilje til at hjælpe, hvor der måtte opstå behov <p><i>Holdstørrelse:</i> Efter behov, men som minimum parvis. Op til 10 frivillige ad gangen.</p> <p><i>Organisering:</i> Der udpeges en Røde Kors leder. Røde Kors lederen varetager koordineringen af den tekniske opgaveudførelse og referer til en indsatsleder på skadestedet.</p>
Materiel	<ul style="list-style-type: none">• Røde Kors veste til de frivillige• Opgavespecifikke materialer• Informationsmaterialer om normale reaktioner på krisesituationer både for børn og voksne• Akut-telefonnummer og tilhørende IT-opsætning
Beredskab	Forventet lokalt 1 time; 2-4 timer i hele Danmark – Bornholm forventet 6 – 8 timer
Bemærkning	Indsatsen kan, hvis der er behov, suppleres med praktisk mulighed for telefonopladning og internetforbindelse eller støtte til uddeling af vand eller basal forplejning. Ligeledes vil indsatsen kunne suppleres med håndtering af eventuelle spontanfrivillige.

2.2 Supplerende sundhedsindsats – samaritter og førstehjælp

Behov	Ekstra mandskab og fleksibel supplerende kapacitet til at håndtere tilskadekomne eller til varetagelse af sundhedsrelaterede behov ved særlige beredskabshændelser.
Opgave	<p>Opgaven består i samaritter og førstehjælpsaktivitet eller anden supplerende sundhedsfaglig indsats samt plejerelaterede opgaver.</p> <p>Eksempler på opgavetyper:</p> <ul style="list-style-type: none">• Førstehjælpsindsats/samaritervagt i eller omkring et indsatsområde og fx på et evakuerings- og pårørende center• Oprettelse eller supplerende på behandlingsplads i forbindelse med større hændelser• Oprettelse og drift af pop-up sundhedsklinik i forbindelse med særlige hændelser som fx modtagelse af ekstraordinært mange patienter, herunder personer der kommer hjem fra en krise i udlandet• Planlægge og gennemføre massevaccinationer i samarbejde med den relevante kommune efter konkret udmelding fra Sundhedsstyrelsen• Behandling lettere tilskadekomne som aflastning af sygehuse (hjemmesygepleje)• Hjælp til kommuner med pleje og behandling af ekstraordinært udskrevne patienter fra sygehuse i forbindelse med katastrofer
Mandskab	<p><i>Kompetencer:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Registreret Røde Kors frivillig, forståelse for Røde Kors' principper• Trænede og uddannede samaritter der evt. kan suppleres med Medical team (samaritter med en sundhedsfaglig baggrund)• Kan indgå under kommando og har kendskab til organisering på et skadested• Udviser stor fleksibilitet og stor vilje til at hjælpe, hvor der måtte opstå behov <p><i>Holdstørrelse:</i></p> <p>Efter behov, men som minimum parvis. Op til 20 frivillige ad gangen.</p> <p><i>Organisering:</i></p> <p>Der udpeges en vagtleder, der er en særlig uddannet frivillig med ledererfaring. Vagtlederen varetager koordineringen af den tekniske opgaveudførelse. Vagtlederen referer til Røde Kors leder i indsatsområdet eller direkte til en indsatsleder på skadestedet.</p>
Materiel	Samaritervagt udstyr der evt. suppleres med Medic/læge udstyr Samaritter og Medical team anvender synlig arbejdsdragt under alle indsatser Samaritter medbringer radioer til internt brug (på sigt radioer der er koblet på Sikkerhedsnettet SINE)
Beredskab	Forventet lokalt 1 time; 2-4 timer i hele Danmark – Bornholm forventet 6 – 8 timer
Bemærkning	<p>Samaritervagter bemannes ud fra gældende Røde Kors regler omkring uddannelsesniveauer. Samaritter og Medical team arbejder under Røde Kors Korpslæges rammedelegation.</p> <p>Røde Kors har forsikret sine frivillige og der er yderligere tegnet ansvarsforsikring i anerkendt forsikringselskab, der dækker samariterarbejdet.</p>

2.3 Praktiske opgaver og logistik

Behov	Ekstra mandskab til forefaldende arbejde til støtte for udsatte borgere og myndigheder. Mandskab til at håndtere spontandonationer af tøj og ting i krisesituationer samt til at organisere uddeling af genbrugstøj og -ting til udsatte borgere efter behov.
Opgave	<p>Opgaven omfatter supplerende mandskab til forefaldende manuelle og praktiske opgaver, som måtte kunne støtte de relevante myndigheder i en beredskabssituation. Der kan være tale om praktiske/servicerende opgaver og bidrag til eller organisering af logistiske opgaver.</p> <p><i>Eksempler på opgavetyper:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Forefaldende manuelle opgaver• Serviceopgaver, kørsel/transportopgaver• Støtte til forplejningsopgaver eller til organisering af forplejning til spontanfrivillige• Organisering af praktisk hjælp til/mellem udsatte eller sårbare borgere• Støtte til oprydningsopgaver med fokus på udsatte eller særligt sårbare borgere• Koordinering, sortering og organisering af spontandonationer fx ifm. flygtningesituation i 2015• Uddeling af genbrugstøj- og møbler til genhusede personer ramt af oversvømmelse
Mandskab	<p><i>Kompetencer:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Registreret Røde Kors frivillig, forståelse for Røde Kors' principper• Kan indgå under kommando og har kendskab til organisering på et skadested• Udviser fleksibilitet og servicemindedhed• Er opmærksomhed på særligt udsatte borgers behov• Stor vilje til at hjælpe, hvor der måtte opstå behov• Evt. erfaring fra Røde Kors genbrugsaktivitet• Kørekort, B <p><i>Holdstørrelse:</i> Efter behov, men som minimum parvis. Op til 30 frivillige ad gangen.</p> <p><i>Organisering:</i> Der udpeges en Røde Kors leder. Røde Kors lederen varetager koordineringen af den tekniske opgaveudførelse og referer til en indsatsleder på skadestedet.</p>
Materiel	<ul style="list-style-type: none">• Røde Kors veste til de frivillige• Genbrugsmaterialer fra Røde Kors butikker og genbrugslagre
Beredskab	Forventet lokalt 1 time; 2-4 timer i hele Danmark – Bornholm forventet 6 – 8 timer
Bemærkning	Indsatsen kan, hvis der er behov, suppleres med en fuld forplejnings- og indkvarteringsindsats (base camp) afhængig af økonomi. Ligeledes vil indsatsen kunne suppleres med håndtering af eventuelle spontanfrivillige. Ved behov for større udleveringer af materialer af Røde Kors' egne indsamlede varer må forventes en afklaring af økonomi og rekvi- rent før iværksættelse af indsats. Dette gælder ikke for spontandonationer i en konkret indsatsituation.

2.4 Mobilisering og organisering af frivillige

Behov	Støtte til myndigheders evne og mulighed for at håndtere og effektivt anvende mange og tilfældigt engagerede spontane frivillige i forbindelse med en konkret beredskabshændelse.
Opgave	<p>Opgaven består i at inddrage, organisere og anvende tilfældige menneskers ønske om at hjælpe i en situation på en måde, der sikrer mest hensigtsmæssig udnyttelse af den spontant tilgængelige ressource i forhold til de medmenneskelige eller praktiske behov, der måtte være en beredskabshændelse.</p> <p>Eksempler på opgavetyper:</p> <ul style="list-style-type: none">• Modtagelse af, organisering og inddragelse af spontanfrivillige i fx oversvømmelsituationer eller under flygtningekrisen i 2015• Håndtering af spontanfrivillige, der ønsker at bidrage til eftersøgningsaktiviteter ifm. bortkomne personer• Organisering af spontanfrivillige, der ønsker at bidrage til praktisk hjælp til borgere ramt af fx en oversvømmelse eller anden vejrligshændelse
Mandskab	<p><i>Kompetencer:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Røde Kors ansat eller registreret Røde Kors frivillig, forståelse for Røde Kors' principper• Erfaring i håndtering og organisering af frivillige• Kendskab til organisering på et skadested• Udviser stor fleksibilitet og stor vilje til at hjælpe, hvor der måtte opstå behov <p><i>Holdstørrelse:</i> Afhængig af antal spontanfrivillige. Op til 10 Røde Kors frivillige ad gangen.</p> <p><i>Organisering:</i> Der udpeges en Røde Kors leder. Røde Kors lederen varetager koordineringen af den tekniske opgaveudførelse og referer til en indsatsleder på skadestedet.</p>
Materiel	Evt. Røde Kors veste, frivilligkontrakter til underskrivning og informationsmateriale om Røde Kors principper og indsatsmetoder.
Beredskab	Forventet lokalt 1 time; 2-4 timer i hele Danmark – Bornholm forventet 6 – 8 timer
Bemærkning	<p>Tegnes en frivilligkontrakt mellem Røde Kors og den spontanfrivillige i situationen indgår den frivillige under Røde Kors' ansvar og forsikringsforhold.</p> <p>Ved håndtering af et større antal spontanfrivillige, vil de frivillige ikke tegne Røde Kors kontrakt og dermed indgå på eget ansvar i opgaverne. I tilfælde af tilskadekomst eller lignende forhold er personen alene dækket af egne forsikringsforhold eller i henhold til den sektoransvarlige myndigheds arbejdsgiveransvar på indsatsstedet.</p>

3 RETNINGSLINJER

3.1 Anmodning og alarmering

Røde Kors' aktiviteter er supplerende i forhold til de sektoransvarlige myndigheder og en Røde Kors indsats i og omkring en beredskabshændelse iværksættes på anmodning fra relevant myndighed/indsatsleder.

Alarmering og mobilisering af Røde Kors frivillige til de beskrevne opgaver kan ske direkte til Røde Kors' landskontor eller til nærmeste Røde Kors afdeling med et stående beredskab.

Organisering og kommandostruktur

De Røde Kors frivillige indsættes som minimum altid parvis og med en teamleder til at varetage den taktiske koordinering af Røde Kors' aktiviteter. Er der i situationen indsat flere hold af Røde Kors frivillige vil der i indsatsområdet være en Røde Kors beredskabsleder, der operativt koordinerer Røde Kors' indsats og udgør forbindelsen til myndighedernes indsatsledelse. Røde Kors vil under beredskabshændelser opsætte en kommandostruktur svarende til myndighederne.

Ved alarmering og indsættelse af Røde Kors' frivillige vil der fra den anmodende myndighed skulle udpeges og informeres om, hvilken kontaktperson/indsatsleder, der vil modtage de Røde Kors frivillige i indsatsområdet. Kontaktpersonen/indsatslederen er ansvarlig for den operative og taktiske anvendelse af Røde Kors' kapacitet. Røde Kors' teamleder varetager ledelsen af de Røde Kors frivillige og kan indgå i indsatsledelsens kommandostruktur under hensyntagen til Røde Kors' mandat og humanitære principper.

Ved alarmering af Røde Kors skal anmodende myndighed derfor tilgå med minimum følgende information:

- **Opgave**
- **Ressourcer – mandskab/materiel**
- **Tidsramme**
- **Mødested**
- **Kontaktperson og kontaktinformation**

Kontaktpersonen/indsatsleder informeres om alarmering af Røde Kors, og at vedkommende forventes at modtage Røde Kors kontaktperson med henblik på indledende koordinering af opgaver.

3.2 Forsikringsforhold og sikkerhed for Røde Kors frivillige under indsats

Når de Røde Kors frivillige har tegnet en frivilligaftale med Røde Kors er de forsikringsdækket på lige vilkår med ansatte i organisationen. De er således dækket for så vidt angår arbejdsskade eller ulykke under deres frivillige indsats på arbejdsskadelignende forhold. De frivillige er ligeledes dækket af en ansvarsforsikring.

Den kombinerede arbejdsskade-/ulykkesforsikring dækker, hvis en frivillig kommer til skade under det frivillige arbejde, og hvis skaden skyldes arbejdet eller de forhold, som arbejdet foregår under. Der skal være en betydelig skade, før forsikringsselskabet vil udbetale erstatning. Forsikringen dækker ikke godtgørelse for svie og smerte, tabt arbejdsfortjeneste eller tingsskade – fx tøj eller ting, der går i stykker ved ulykken.

Når de Røde Kors-frivillige er indsat under kommando af en indsatsleder/repræsentant for sektoransvarlig myndighed på skadestedet er det den sektoransvarlige myndighed, som har ansvar for de frivilliges sikkerhed på skadestedet og i indsatsområdet, og har hermed ansvaret for overholdelsen af arbejdsmiljølovgivningens regelsæt.